

Fra: Norges Hytteforbund, org nr 975 996 859, www.hytteforbund.no
Arbinsgate 1, 0253 OSLO

Saksbehandler: Styreleder Halvor Stormoen, halvor@stormoen.org

Til: NVE

Saksnummer 201102774 Raskiftet

Oslo 15.01.2013

HØRINGSUTTALELSE TIL KONESKVENsutredning RASKIFTET – AUSTRI VIND

Norges Hytteforbund er en frivillig organisasjon for landets eiere av fritidsbolig. Vi representerer ca 10 % av landets ca 500 000 hytteeiere som betalende medlemmer, enten direkte eller ved medlemskap i lokale hytteeierforeninger, og anses som hytteeiernes fremste interesseorganisasjon.

I denne aktuelle saken er vel 1700 hytter ganske direkte berørt i hht konsekvensutredningen (KU), men omdømmemessig er omfanget betydelig større.

Vindkraftprosjektene begynner nå å bli flere, og vi konstaterer at saksbehandlingen nå ser ut til å ha funnet et spor, uten at vi vil hevde tungt at "klipp og lim" foreløpig gjør at saksbehandlingen blir for monoton, men det er en fare for det. Vi ble sent oppmerksomme på denne saken, fra medlemmer i området.

Våre kommentarer er i to grupper:

1. Beslutningsprosessene og demokratiets utfordringer
2. Konkrete forhold ved denne saken, som ellers er lite belyst

1. Beslutningsprosessene og demokratiets utfordringer:

Vi advarer generelt mot at beslutningsprosessene rundt slike store industrianlegg kommer inn i en saksbehandling utenom de ordinære kommuneplanrevisjonene. Dette innebærer at samfunnets grunnleggende frihet til å forme sitt fremtidige samfunn, blir skadet. Vinden er ikke en forgjengelig ressurs, som krever hastverkstiltak for å kunne utnyttes. Dersom det er kortsiktige politiske – økonomiske virkemidler som gjør tiltaket aktuelt, er det enda større grunn til å være på vakt mot slike permanente inngrep i naturen. En grunnleggende demokratisk prosess i forbindelse med en kommuneplanrevisjon, ville gjort at langt flere ble involvert, og kunne delta i en beslutning om en slik industrietablering, som udiskutabelt vil berøre langt flere enn de som engasjeres ved høringer som direkte berørte. Vi mener dette tiltaket ikke har blitt en slik grunnleggende vurdering til del.

Hytteeierne er i denne sammenheng i en særstilling:

Som delårsbeboere i kommunen er man ikke til stede i det daglige, og har lett for å gå glipp av slike saker som fremlegges. Når sakene så kommer opp, er de ikke involvert i de lokale demokratiske prosesser: De har ikke stemmerett eller uttalerett i de aktuelle fora, men vil være de som er mest berørt, når tiltak som berører natur og villmark er tema. Norsk kultur er i fokus, og man synes å enes om at et vesentlig norsk kulturbegrep er evnen til, - og gleden ved – å nyte naturen. Dette er en roffestet grunn til at en så stor andel har etablert egne hytter. Vi registrerer at nær 50 % av befolkningen i og nær de store byene kan velge å si: "Nå reiser vi på hytta", uten at de nødvendigvis er formelle eiere. Dette er hytter som også kan være eid innen familien/slekta, eller i nær vennekrets: man kan velge å reise uten å være direkte innbudt. Vi snakker da om hytter med en reisetid innenfor ca 3 timer.

Dette aktuelle området er en del av en slik natur. Det er faktisk et av de få villmarksområder som er igjen innenfor en slik reisetid fra Oslo. Vi merker oss at både Trysil og Åmot kommuner benytter villmarksbegrepet aktivt i sin markedsføring.

Det aktuelle tiltaket kommer på kollisjonskurs med et slikt villmarksbegrep. Ikke bare de som direkte skal ferdes i området blir berørt, men omdømmet til hele området berøres av slike industrianlegg.

Det er udiskutabelt at malm dikterer hvor gruver skal plasseres. Men dette tiltaket er definitivt ikke av en slik kategori, og vi fraråder etter en totalvurdering hele tiltaket, med bakgrunn i langsiktige vurderinger av en samfunnsutvikling. Vi har merket oss at også Norges Miljøvernforbund i brev av 21.11.2011 har varslet at de er imot tiltaket, med flere grunnleggende argumenter.

2. Konkrete forhold ved denne saken, som ellers er lite belyst:

Vi registrerer at en rekke forhold er belyst, kommentert og vektet i den foreliggende KU. Vi ser det ikke mulig å diskutere disse forholdene nærmere i tungt omfang i en høringsuttalelse, men vil nevne noen forhold:

Støy: Lydnivå fra støy er for nedtonet. Dette er støy som oppleves fremmed i villmark, hvor man er ekstra var for lyder, og skal oppleve naturens egne signaler. Til eksempel skal nevnes en argumentasjon i en annen sak noen år tilbake, hvor man henviste til at støyen fra en kornåker var målt over akseptabelt nivå i forhold til krav til støy fra et ønsket tiltak! En kornåker aksepteres vel av de fleste som et menneskeskapt kulturtiltak mer i takt med naturen enn det her aktuelle industrianlegget. Slik vil det også være med fossefall og bekker, samt vind i trærne.

Opplevelsen i mørke: Vi ser lite omtalt opplevelsen av anlegget i mørke. Disse vindturbinene vil vel som øvrige, ha røde markeringslys på toppen. Lys i mørke er synlig på svært lang avstand, og ved turbinbladenes rotasjon vil dette være kraftige røde lysglimt på nattehimmelen over en svært stor sone. Uberørt mørke er i dag en ressurs som i seg selv verdsettes som et grunnleggende gode.

De konkrete naturinngrepene: Vi finner atskillige illustrasjoner av selve vindturbinene. Omfanget og virkninger av atkomstveier, kraftlinjer/kabelgater og potensielle fyllinger/masseuttak ser vi lite fokusert. Slike inngrep har stor virkning av næropplevelsen av ødelagt villmark, men kan også ha betydelige fjernvirkninger.

Konsekvenser for hyttelivet: Vi har et grunnleggende annet syn på hyttenes plass i samfunnet enn det som er lagt til grunn i KUs kapitel 8.11, Verdiskaping, hytteliv og reiseliv: Hele fremstillingen er basert på en finansiell/kommersiell innfallsvinkel. I særdeleshet kapitel 8.11.6 "Hytteturisme og hyttebygging", viser at den grunnleggende, langsiktige kulturforankringen som er basis for den norske strukturen med familiehytter, er totalt fraværende. Derved blir også vektning og konklusjoner deretter. De berørte kommunene har lagt stor vekt på at hytteliv skal være en stor del av kommunenes reiselivsstrategi. De har vist forståelse for at hytteeierne ikke er turister, men delårsbeboere. Hytteeierne er generelt heller ikke til stede på bakgrunn av kortsiktige finansielle vurderinger, men som en del av en forankret, langsiktig familiekultur. Vi tror det er et av KUs største svakheter at dette er helt oversett til fordel for kommersiell tenkning, og kan skade kommunenes profil og omdømme langt mer enn hva dette industrianlegget ellers kunne oppfattes som.

=====

Vi ber om at våre vurderinger tillegges vekt i de videre vurderinger. Vi står gjerne til disposisjon for ytterligere drøftinger.

Med vennlig hilsen

Norges Hytteforbund

Halvor Stormoen
Styreleder